

Brüssel, 20.11.2018
COM(2018) 750 final

2018/0388 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse otsust 2009/791/EL, mille kohaselt lubatakse Saksamaal jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“¹) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 10. septembril 2018 registreeritud kirjaga taotles Saksamaa Liitvabariik (edaspidi „Saksamaa“) luba jätkata sellise meetme kohaldamist, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklite 168 ja 168a sätetest, et jätta käibemaksu mahaarvamisõiguse kohaldamisalast välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab enam kui 90 % ulatuses enda või oma töötajate tarbeks või üldisemalt muul kui ettevõtluse eesmärgil või mittemajanduslikuks tegevuseks. Taotlusele oli lisatud aruanne kõnealuse meetme kohaldamise kohta, nagu on nõutud 20. oktoobri 2009. aasta nõukogu otsuse 2009/791/EÜ² (mida on muudetud 10. detsembri 2015. aasta nõukogu rakendusotsusega 2015/2428/EL³) artiklis 2.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teatas komisjon 14. septembri 2018. aasta kirjaga Saksamaa taotlusest teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 17. septembri 2018. aasta kirjaga Saksamaale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha maksustatavate tehingute tarbeks tehtud ostude ja osutatud teenuste eest tasutud käibemaks. Käibemaksudirektiivi artikli 168a lõikega 1 on ette nähtud, et maksukohustuslase ettevõtte vara hulka kuuluva kinnisasja kasutamisel nii maksukohustuslase ettevõtte tegevuse eesmärgil kui ka muul kui ettevõtluse eesmärgil tohib kõnealuse kinnisasjaga seotud käibemaksu maha arvata üksnes selles ulatuses, milles kinnisasja kasutatakse maksukohustuslase ettevõtte tegevuse eesmärgil. Käibemaksudirektiivi artikli 168a lõike 2 kohaselt võivad liikmesriigid neile sobival viisil kohaldada seda eeskirja ka muude ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupadega seotud kulutuste käibemaksuga maksustamisel.

Vastavalt käibemaksudirektiivi artiklile 395 võivad liikmesriigid kohaldada meetmeid, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi sätetest, et lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist, kui nõukogu on neile andnud loa.

Saksamaa taotles sellise erandi kohaldamise jätkamist, millega jäetakse käibemaksu mahaarvamisõiguse kohaldamisalast täielikult välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab üle 90 % ulatuses isiklikuks tarbeks või muul kui ettevõtluse eesmärgil, sealhulgas mittemajandusliku tegevuse tarbeks.

Saksamaale anti algselt luba kasutada erandit nõukogu 28. veebruari 2000. aasta otsusega 2000/186/EÜ⁴ kuni 31. detsembrini 2002 ning seejärel nõukogu 13. mai 2003. aasta otsusega

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² ELT L 283, 30.10.2009, lk 55.

³ ELT L 334, 22.12.2015, lk 12.

⁴ EÜT L 59, 4.3.2000, lk 12.

2003/354/EÜ⁵ kuni 30. juunini 2004, nõukogu 19. novembri 2004. aasta otsusega 2004/817/EÜ⁶ kuni 31. detsembrini 2009 ja nõukogu 20. oktoobri 2009. aasta otsusega 2009/791/EÜ kuni 31. detsembrini 2012. Viimati nimetatud otsust pikendati 13. novembri 2012. aasta nõukogu rakendusotsusega 2012/705/EL⁷ kuni 31. detsembrini 2015 ja 10. detsembri 2015. aasta nõukogu rakendusotsusega (EL) 2015/2428⁸ kuni 31. detsembrini 2018.

Oma praeguses taotluses teatas Saksamaa komisjonile, et erandi kohaldamine on osutunud väga tõhusaks ja lihtsustab oluliselt käibemaksu kogumist. Samuti aitab see ära hoida maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist.

Toodete minimaalne kasutamine vähemalt 10 % ulatuses ettevõtluse eesmärgil, et sisendkäibemaksu oleks võimalik maha arvata, on suhteliselt väike. Saksamaa sõnul avaldab kõnealuse meetme pikendamine üksnes vähest mõju lõpptarbimise etapis kogutud käibemaksutulude kogusummale ning seega ei mõjuta see negatiivselt liidu käibemaksupõhiseid omavahendeid.

Saksamaa sõnul vähendab meede maksumaksjate ja maksuhaldurite halduskoormust, sest selliste kaupade ettevõtluse tarbeks kasutamise ja muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamise suhet ei ole vaja jälgida ega kohandada ning seetõttu ei pea nende muutuste kohta mingit arvestust pidama. 10 % piirmäär vastab ka Saksamaa tulumaksuseaduses sätestatule, mis näeb ette, et ärivaraks võib pidada ainult kaupu, mida kasutatakse äritegevuse eesmärgil vähemalt 10 % ulatuses.

Üldiselt on erandid ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata erimeetme asjakohasust ja tõhusust. Seda arvestades ning toetudes Saksamaa esitatud teabele leiab komisjon, et jaotus 10 % / 90 % vastavalt muu kasutuse ja ettevõtlusotstarbelise kasutuse vahel on mõistlik alus selleks, et teha kindlaks tehingud, mille puhul ettevõtlusotstarbelist kasutust võib pidada tähtsusetuks.

Selle tulemusel vähendab kõnealune erimeede nii maksuhaldurite kui ka ettevõtjate tööd, kuna ei ole vaja jälgida selliste kaupade ja teenuste edasist kasutamist, mille suhtes nende omandamise ajal mahaarvamisoigus kohaldamisele ei kuulunud, eelkõige seoses isiklikuks tarbeks kasutamise võimaliku maksustamisega vastavalt käibemaksudirektiivi artiklitele 16 või 26 või mahaarvamise korrigeerimisega, mida nõutakse kõnealuse direktiivi artiklitega 184–192. Erandit lubava meetme pikendamine on seepärast asjakohane.

Siiski peaks mis tahes pikendamine olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata, kas tingimused, millel erand põhineb, ikka veel kehtivad. Seepärast tehakse ettepanek pikendada erandit kuni 2021. aasta lõpuni ja paluda, et Saksamaa esitaks koos pikendamistaotlusega hiljemalt 31. märtsiks 2021 aruande, milles on ülevaade ettevõtlusotstarbelise ja muu kasutuse jaotuse kohta, mille alusel kohaldatakse mahaarvamisoiguse kohaldamisalast väljajätmist, kui erandit kavatsetakse pikendada pärast 2021. aastat.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käibemaksudirektiivi artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse maksukohustuslaste õigust teha mahaarvamisi.

⁵ ELT L 123, 17.5.2003, lk 47.

⁶ ELT L 357, 2.12.2004, lk 33.

⁷ ELT L 319, 16.11.2012, lk 8.

⁸ ELT L 334, 22.12.2015, lk 12.

Hoolimata varasematest algatustest kehtestada eeskirjad selle kohta, milliste kulukategooriate korral võib mahaarvamisõigust piirata,⁹ on selline erand asjakohane seni, kuni kõnealused eeskirjad ELi tasandil ühtlustatakse.

Kavandatud meede on seega kooskõlas käibemaksudirektiivi kehtivate sätetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga.

- **Vahendi valik**

Kavandatud vahend: nõukogu rakendusotsus.

Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksusätetest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on kõige sobivam õigusakt, sest selle saab adresseerida konkreetsele liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Saksamaa esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhindang**

Nõukogu rakendusotsuse ettepaneku eesmärk on lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust, lubades Saksamaal jätkata sellise erandi kohaldamist, millega jäetakse käibemaksu mahaarvamisõiguse kohaldamisalast täielikult välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab üle 90 % ulatuses isiklikuks tarbeks või muul kui ettevõtluse eesmärgil, sealhulgas mittemajandusliku tegevuse tarbeks. Kõnealune meede on osutunud sobivaks ja tõhusaks vahendiks.

⁹ KOM(2004) 728 lõplik – Ettepanek: Nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuse lihtsustamiseks (ELT C 24, 29.1.2005, lk 10), tühistatud 21. mail 2014. (ELT C 153, 21. 5.2014, lk 3).

Saksamaa sõnul ei avalda kõnealuse meetme pikendamine negatiivset mõju lõpptarbimise etapis kogutud käibemaksutulude kogusummale ning seega ei mõjuta see negatiivselt liidu käibemaksupõhiseid omavahendeid.

4. MÕJU EELARVELE

Erand ei mõju ebasoodsalt käibemaksust tulenevatele ELi omavahenditele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ettepanek on ajaliselt piiratud ja sisaldab läbivaatamisklauslit.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse otsust 2009/791/EL, mille kohaselt lubatakse Saksamaal jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹ eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artiklitega 168 ja 168a reguleeritakse maksukohustuslase õigust arvata maha käibemaks, mis on makstud kaupade ja teenuste pealt, mis on talle tarnitud tema maksustatava tegevuse tarbeks. Saksamaal lubati kohaldada erandit, mille eesmärk on jätta kaupadelt ja teenustelt võetav käibemaks käibemaksu mahaarvamisõiguse kohaldamisalast välja, kui kõnealuseid kaupu ja teenuseid kasutatakse üle 90 % ulatuses maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui ettevõtluse eesmärgil või mittemajandusliku tegevuse tarbeks.
- (2) Nõukogu otsusega 2000/186/EÜ² lubati Saksamaal algselt kehtestada ja kohaldada nõukogu direktiivi 77/388/EMÜ³ artiklitest 6 ja 17 kõrvale kalduvaid meetmeid kuni 31. detsembrini 2002. Nõukogu otsusega 2003/354/EÜ⁴ lubati Saksamaal kohaldada direktiivi 77/388/EMÜ artiklist 17 kõrvale kalduvat meetet kuni 30. juunini 2004. Nõukogu otsusega 2004/817/EÜ⁵ pikendati kõnealust luba kuni 31. detsembrini 2009.
- (3) Nõukogu otsusega 2009/791/EÜ⁶ lubati Saksamaal jätkuvalt kohaldada direktiivi 2006/112/EMÜ artiklist 168 kõrvale kalduvat meetet kuni 31. detsembrini 2012.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² Nõukogu 28. veebruari 2000. aasta otsus, millega lubatakse Saksamaal kohaldada meetet, mis kaldub kõrvale kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem) artiklitest 6 ja 17 (ELT L 59, 4.3.2000, lk 12).

³ Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuues direktiiv 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1).

⁴ Nõukogu 13. mai 2003. aasta otsus, millega lubatakse Saksamaal kohaldada meetet, mis kaldub kõrvale kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) artiklist 17 (ELT L 123, 17.5.2003, lk 47).

⁵ Nõukogu 19. novembri 2004. aasta otsus, millega lubatakse Saksamaal kohaldada meetet, mis kaldub kõrvale kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) artiklist 17 (ELT L 357, 2.12.2004, lk 33).

⁶ Nõukogu 20. oktoobri 2009. aasta otsus 2009/791/EÜ, mille kohaselt lubatakse Saksamaa Liitvabariigil jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 168 (ELT L 283, 30.10.2009, lk 55).

Nõukogu rakendusotsusega 2012/705/EL⁷ lubati Saksamaal kohaldada meetet, millega tehakse erand artiklitest 168 ja 168a, kuni 31. detsembrini 2015 ja nõukogu rakendusotsusega 2015/2428/EL⁸ kuni 31. detsembrini 2018.

- (4) Komisjonis 10. septembril 2018. aastal registreeritud kirjas taotles Saksamaa direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 168 ja 168a kõrvale kalduva meetme kohaldamise jätkamist, millega jäetakse käibemaksu mahaarvamisoiguse kohaldamisalast täielikult välja kaubad ja teenused, mida maksukohustuslane kasutab üle 90 % ulatuses isiklikuks tarbeks või muul kui ettevõtluse eesmärgil, sealhulgas mittemajandusliku tegevuse tarbeks. Kirjaga oli kaasas aruanne erandi kohaldamise kohta, mis sisaldas ka käibemaksu mahaarvamise õiguse jaotusmäära läbivaatamist, nagu on nõutud nõukogu otsuse 2009/791/EL artiklis 2.
- (5) Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõiguga teavitas komisjon 14. septembri 2018. aasta kirjaga teisi liikmesriike Saksamaa taotlusest. Komisjon teatas 17. septembri 2018. aasta kirjaga Saksamaale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (6) Saksamaa sõnul on meede osutunud väga tõhusaks, lihtsustades käibemaksu kogumist ning hoides ära maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist. Meetmega vähendatakse ettevõtjate ja maksuhaldurite halduskoormust, kuna ei ole mingit vajadust jälgida nende kaupade ja teenuste edasist kasutamist, mille suhtes kohaldata mahaarvamist nende soetamise ajal. Seepärast tuleks Saksamaale anda luba jätkata erimeetmete kohaldamist veel ühe piiratud ajavahemiku jooksul kuni 31. detsembrini 2021.
- (7) Kui Saksamaa peab vajalikuks erandi pikendamist pärast 2021. aastat, peaks ta esitama komisjonile pikendamistaotluse hiljemalt 31. märtsiks 2021 koos aruandega meetme kohaldamise kohta, mis peaks sisaldama kohaldatava jaotusmäära läbivaatamist.
- (8) Erandil ei ole negatiivset mõju käibemaksust tulenevatele liidu omavahenditele.
- (9) Seega tuleks otsust 2009/791/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse 2009/791/EÜ artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Käesolev otsus kehtib kuni 31. detsembrini 2021.

Käesolevas otsuses sätestatud erandi kohaldamise pikendamise taotlus tuleb esitada komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2021.

⁷ Nõukogu 13. novembri 2012. aasta rakendusotsus 2012/705/EL, millega muudetakse otsust 2009/791/EÜ ja rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Saksamaal ja Austrial jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a (ELT L 319, 16.11.2012, lk 8).

⁸ Nõukogu 10. detsembri 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/2428, millega muudetakse otsust 2009/791/EÜ ja rakendusotsust 2009/1013/EL, mille kohaselt lubatakse Saksamaal ja Austrial jätkuvalt kohaldada meetet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 168 ja 168a (ELT L 334, 22.12.2015, lk 12).

Taotlusele lisatakse meetme kohaldamise aruanne, mis sisaldab käesoleva otsuse alusel kohaldatava käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu jaotusmäära läbivaatamist.“

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*